

ตอนที่ 10

เรื่อง แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับระยะทางและความสูงโดยใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2.2 มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวน และการดำเนินการเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนตรรกยะ เชต และการให้เหตุผล อัตราส่วนตรีโกณมิติและการนำไปใช้ การใช้เครื่องมือ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับความต้องการและความต้องการที่จะเป็น เชื่อมโยงกับงานอาชีพในสังคมและอาชีวศึกษาได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

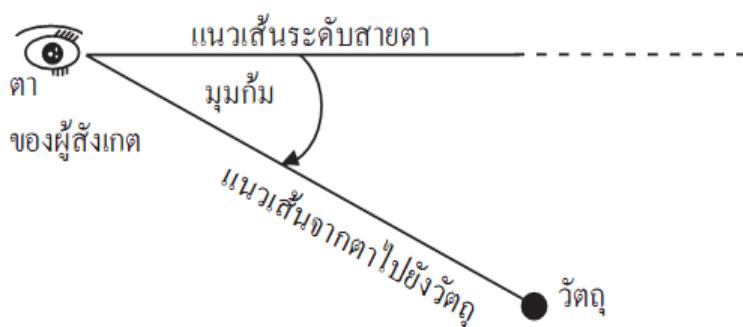
วิเคราะห์ความสัมพันธ์เกี่ยวกับอัตราส่วนตรีโกณมิติและการนำไปใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับระยะทางและความสูงได้

ขอบข่ายเนื้อหา

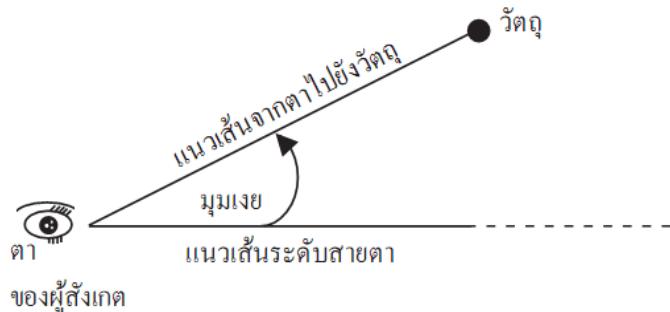
อัตราส่วนตรีโกณมิติมีประโยชน์มากในการหาความยาวระยะทางหรือส่วนสูงโดยที่ทราบค่ามุมใดมุมหนึ่งและความยาวของด้านใดด้านหนึ่งของรูปสามเหลี่ยมมุมฉากแล้วจะสามารถหาด้านที่เหลือได้

เส้นระดับสายตา กือ เส้นที่ขนานกับแนวพื้นราบ

มุ่งก้ม กือ มุมที่แนบข้างหนึ่งของมุมอยู่ต่ำกว่าระดับสายตา

มุมเฉย คือ มุมที่แบนข้างหนึ่งอยู่สูงกว่าเส้นระดับสายตา

กิจกรรมก่อนการรับชมรายการ

ครูผู้สอนทบทวนผู้เรียนเกี่ยวกับการหาความยาวของด้านของรูปสามเหลี่ยมนูนๆ โดยใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติ และความหมายของ \sin , \cos และ \tan

กิจกรรมของครูขณะรายการโทรทัศน์

สังเกตพฤติกรรม และความสนใจของผู้เรียน

กิจกรรมหลังการรับชมรายการ

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปเนื้อหาตามบทเรียนที่ได้รับชมรายการ
2. ให้ผู้เรียนฝึกทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้
 1. สมพรยืนอยู่ห่างจากบ้านหลังหนึ่งเป็นระยะทาง 100 เมตร เขาเห็นเครื่องบินเครื่องหนึ่งบินอยู่เหนือหลังคาบ้านพอดี และแนวที่เขามองเป็นมุมเฉย 60 องศา จงหาว่าเครื่องบินอยู่สูงจากพื้นดินกี่เมตร
 2. บันไดยาว 50 ฟุต พาดอยู่กับกำแพง ปลายบันไดลิ่งขอบกำแพงพอดี ถ้าบันไดทำมุม 60 องศา กับกำแพง จงหาว่าบันไดอยู่ห่างจากกำแพงเท่าไร
 3. สมพรยืนอยู่บนหน้าผาสูงชันแห่งหนึ่ง ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 50 เมตร เมื่อเขาทอดสายตาไปยังเรือลำหนึ่งกลางทะเล มุมที่แนวสายตาทำกับเส้นระดับน้ำทะเล 30 องศา เรือลำนี้อยู่ห่างจากฝั่งโดยประมาณกี่เมตร
 3. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหาที่รับชม

แบบทดสอบ

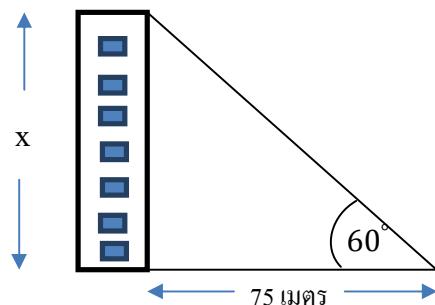
1. บันไดยาว 100 ฟุต พาดอยู่กับกำแพง ปลายบันไดลีบออกกำแพงพอดี ถ้าบันไดทำมุม 60 องศา กับกำแพง จงหาว่าบันไดอยู่ห่างจากกำแพงเท่าไร

ก. 25	ข. 50
ค. 75	ง. 100

2. ตึกสูง 40 เมตร มีเสาส่งสัญญาณ โทรสัพท์ตั้งอยู่บนหลังคาตึก นาย A ยืนห่างจากตึก 40 เมตร มองเห็น ยอดเสาเป็นมุม 60 องศา เสาสูงประมาณกี่เมตร (กำหนดให้ $\sqrt{3} = 1.732$ และ $\sqrt{2} = 1.414$)

ก. 23 เมตร	ข. 29 เมตร
ค. 40 เมตร	ง. 69 เมตร

3. สมพงศ์ยืนห่างจากตึกหลังหนึ่งเป็นระยะทาง 75 เมตร และจากจุดที่สมพงษ์ยืนมองเห็นยอดตึกทำมุม 30 องศา ตึกหลังนี้สูงเท่าไร

ก. ตึกสูงประมาณ 37.50 เมตร	ข. ตึกสูงประมาณ 43.27 เมตร
ค. ตึกสูงประมาณ 64.95 เมตร	ง. ตึกสูงประมาณ 129.90 เมตร
4. ชายคนหนึ่งยืนอยู่บนดาดฟ้าของตึกสูงจากพื้นดิน 50 เมตร มองเห็นรถยกต์คันหนึ่งด้วยมุมกับ 60° รถยกต์อยู่ห่างจากตึกประมาณกี่เมตร กำหนดให้ ($\sqrt{2} = 1.414$, $\sqrt{3} = 1.732$)

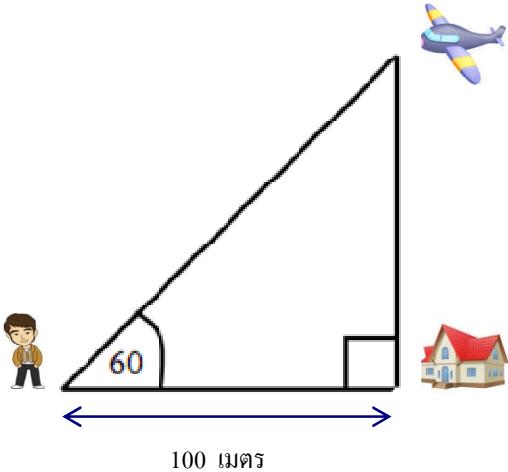
ก. 35.36	ข. 28.9
ค. 70.7	ง. 86.6

5. ข้อใดเป็นเท็จ

- ก. ไซน์ (Sine) ของมุม คือ อัตราส่วนของความยาวด้านตรงข้าม ต่อความยาวด้านตรงข้ามมุมฉาก
- ข. โคไซน์ (Cosine) ของมุม คือ อัตราส่วนของความยาวด้านประชิด ต่อความยาวด้านตรงข้ามมุมฉาก
- ค. แทนเจนต์ (Tangent) ของมุม คือ อัตราส่วนของความยาวด้านตรงข้าม ต่อความยาวด้านประชิด
- ง. โคเซคแอนต์ (Cosecant) คือ อัตราส่วนของความยาวด้านตรงข้ามมุมฉาก ต่อความยาวด้านตรงข้าม

เฉลยแบบฝึกหัด

1. สมพรยืนอยู่ห่างจากบ้านหลังหนึ่งเป็นระยะทาง 100 เมตร เขาเห็นเครื่องบินเครื่องหนึ่ง บินอยู่เหนือหลังคางานพอดี และแนวที่เขามองเป็นมุม夷 60 องศา จงหาว่าเครื่องบินอยู่สูงจากพื้นดินกี่เมตร

วิธีทำ

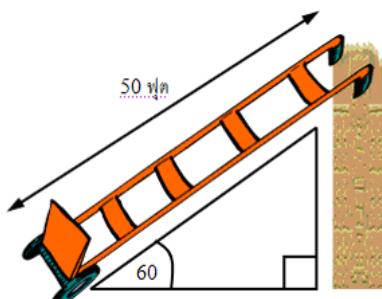
$$\tan 60 = \frac{\text{ความยาวของด้านตรงข้ามมุม } 60}{\text{ความยาวของด้านประชิดมุม } 60}$$

$$\sqrt{3} = \frac{\text{ความยาวของด้านตรงข้ามมุม } 60}{100}$$

$$\text{นั่นคือ ความยาวของด้านตรงข้ามมุม } 60 \text{ องศา} = 100\sqrt{3}$$

$$\text{จะเห็นได้ว่า ความสูงของเครื่องบินอยู่ห่างจากพื้นดิน } 100\sqrt{3}$$

2. บันไดยาว 50 ฟุต พาดอยู่กับกำแพง ปลายบันไดถึงขอบกำแพงพอดี ถ้าบันไดทำมุม 60 องศากับกำแพง จงหาว่าบันไดอยู่ห่างจากกำแพงเท่าไร

วิธีทำ

$$\cos 60^\circ = \frac{\text{ความยาวของด้านประชิดมุม } 60^\circ}{\text{ความยาวของด้านตรงข้ามมุมจาก}}$$

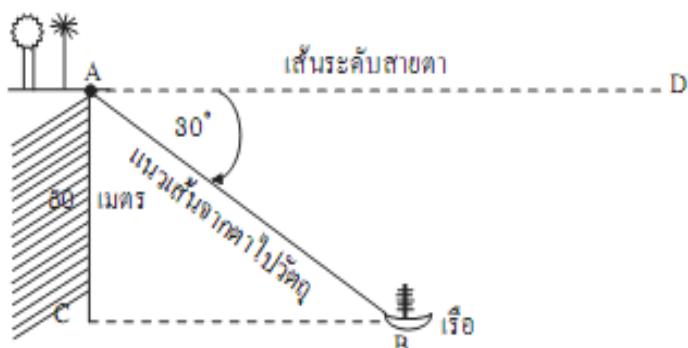
$$\frac{1}{2} = \frac{\text{ความยาวของ ด้านประชิด มุม } 60^\circ}{50}$$

$$\text{จะได้ความยาวของด้านประชิดมุม } 60^\circ = \frac{50}{2}$$

ดังนั้น ระยะระหว่างบันไดกับกำแพงเท่ากับ 25 ฟุต

3. สมพรยืนอยู่บนหน้าผาสูงชั้นแห่งหนึ่ง ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 50 เมตร เมื่อเขาทอดสายตาไปยังเรือลำหนึ่ง กลางทะเล มุนที่แนวสายตาทำกับเส้นระดับมีขนาด 30 องศา เรือลำนี้อยู่ห่างจากฝั่งโดยประมาณกี่เมตร

วิธีทำ

ให้ A เป็นตำแหน่งที่สมพรยืนอยู่

AC แทนระยะความสูงจากน้ำทะเลของหน้าผา คือ 50 เมตร

BC เป็นระยะที่เรืออยู่ห่างจากฝั่ง

จาก $AD \parallel BC$ จะได้ $\hat{CBA} = \hat{DAB} = 30^\circ$

ABC เป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก

$$\text{ดังนั้น } \tan 30^\circ = \frac{AC}{BC}$$

$$\frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{50}{BC}$$

$$BC = 50\sqrt{3} \approx 50 \times 1.732$$

$$BC \approx 86.6$$

เฉลยแบบทดสอบ

1. ข 2. ข 3. ข 4. ข 5. ข